

## **16. PIELIKUMS**

**SERTIFICĒTA SUGU UN BIOTOPU AIZSARDZĪBAS JOMAS EKSPERTA  
ATZINUMS PAR PLĀNOTĀS DARBĪBAS IETEKMI UZ AIZSARGĀJAMĀM  
ABINIEKU UN RĀPUĻU SUGĀM**

## Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības ietekmi uz aizsargājamām abinieku un rāpuļu sugām

### **1. Biotopu grupa, suga vai sugu grupa, par kuru sniedz atzinumu**

Abinieki un rāpuļi.

### **2. Atzinuma sniegšanas mērķis**

Atzinums sniegts par paredzētās darbības “Jaunas klimata neitrālas koģenerācija stacijas būvniecība” iespējamām ietekmēm uz abinieku un rāpuļu sugām ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Īpaši pievērsta uzmanība varžkrupim jeb brūnajam varžkrupim (*Pelobates fuscus*), jo šī suga pētāmajā teritorijā iepriekš tikusi konstatēta.

Paredzētās darbības ierosinātājs ir SIA “Vides resursu centrs”, reģistrācijas Nr. 40203040830, juridiskā adrese: Vietalvas iela 5, Rīga, LV-1009. Paredzētās darbības norises vieta: Nekustamais īpašums “Dārzi Mežrozīte” (kadastra Nr.8096 002 0186) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 002 0186 un nekustamā īpašuma “Mežinieki” (kadastra Nr. 8096 002 0185) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 002 0185, Dreiliņi, Stopiņu pagasts, Ropažu novads. Plānotās darbības teritorijas novietojumu skat. 1. attēlā.

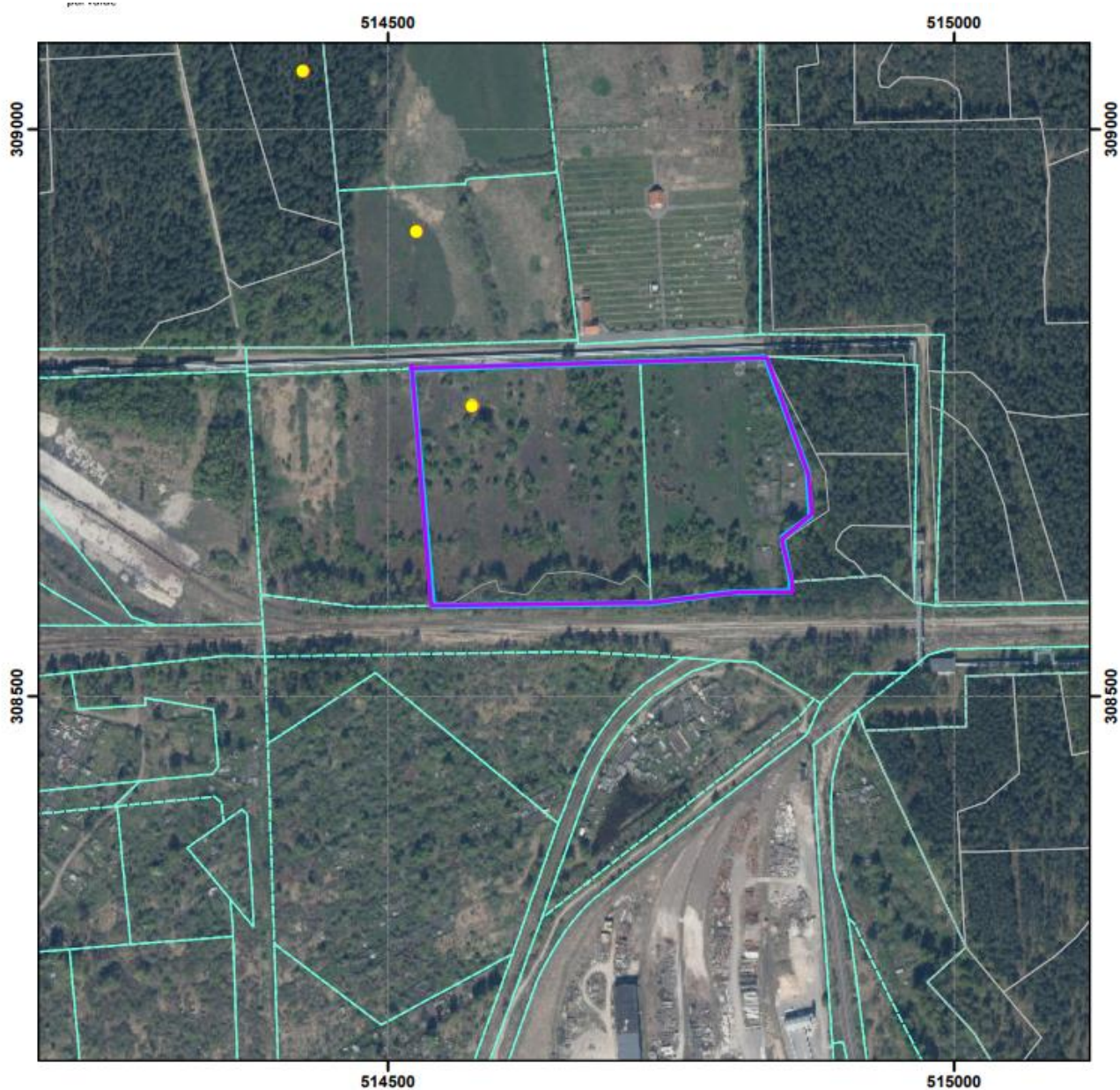
### **3. Pētāmās teritorijas apsekošanas datums un meteoroloģiskie apstākļi, apsekošanas ilgums, atrašanās vieta un izpētes metodes (piemēram, transektes, randomizēta parauglaukumu izvēle, fotofiksācija, maršruta iezīmēšana ar ģeogrāfiskās pozicionēšanas sistēmu)**

Pētāmā teritorija dabā tika apsekota trīs reizes – 2022. gada 6. maijā no plkst. 16:00 līdz 18:00, lai vizuāli novērtētu teritoriju un dīķos sastopamos dzīvniekus un 2022. gada 9. maijā no plkst. 8:30 līdz 9:30 un no plkst. 20:30 līdz 21:30 – laikā, kad pastāv vislielākā iespēja konstatēt varžkrupja saucienus. 2018. gada pētījumā, kurā tika veikts varžkrupju vairošanās vietu akustiskais monitorings (Dutilleux, Guillaume & Curé, Charlotte, 2018), tika secināts, ka visbiežāk varžkrupju saucieni novērojami no rīta līdz plkst. 12:00 un vakarā, sākot no 20:00 līdz pusnaktij.












Meteoroloģiskie apstākļi 6. maijā – saulains laiks, bez nokrišņiem, lēns ziemeļu vējš 3-5 m/s, gaisa temperatūra no +18°C līdz +19°C. 9. maijā – no plkst. 8:00 līdz 9:00 saulains laiks, bez nokrišņiem, lēns ziemeļu vējš 3-5 m/s, gaisa temperatūra no +8°C līdz +10°C, bet no plkst. 20:30 līdz 21:30 saulains, bez nokrišņiem, mērens ziemeļu vējš 5-8 m/s, gaisa temperatūra no +10°C līdz +12°C.

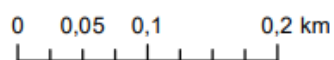
Tā kā varžkrupjiem nārsta periods sākas agrāk nekā vairumam mūsu abinieku - apmēram 15.04.-10.05. (V. Vilnītis [www.latvijasdaba.lv](http://www.latvijasdaba.lv)), laika apstākļi un sezona bija optimāli abinieku un rāpuļu konstatēšanai.

Teritorija apsekota ar maršrutu metodi, kas ir biežāk lietotā metode (Hill, D. et al 2005 un Gent, A.H. and Gibson, S.D. 1998). Veikta fotofiksācija (skat. 1. pielikumu) un maršruta ierakstīšana ar GPS iekārtu. Atzinums sagatavots saskaņā ar 30.09. 2010. MK noteikumu Nr. 925 “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības” prasībām.



### Apzīmējumi

- |   |                           |   |                          |   |                   |
|---|---------------------------|---|--------------------------|---|-------------------|
|  | Paredzētās darbības vieta |  | Sugu dzīvotnes (punkti)  |  | Nogabali          |
|  | Izpētes teritorija        |  | Sugu dzīvotnes (laukumi) |  | Zemes vienības    |
|  | Dižkoks                   |  | ĪA Biotopi               |  | bufferLV_forcache |
|  | Mikroliegumi              |   |                          |   |                   |
|  | Mikroliegumu buferzonas   |   |                          |   |                   |



Izmantoti: Ortofotokarte mērogā 1:10 000 © Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, (2008)  
Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati, 2017. gads

1. attēls. Paredzētās darbības teritorijas novietojums

**4. Teritorijas statuss atbilstoši aizsargājamām dabas teritorijām noteiktajam statusam, aizsargājamās teritorijas funkcionālā zona, kurā atrodas pētāmā teritorija, ja tā atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā**

Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā atrodamo informāciju (<https://ozols.gov.lv/>), plānotās darbības teritorija neatrodas nevienā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, un tajā vai tās tiešā tuvumā nav nodibināti mikroliegumi. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (arī Natura 2000 teritorija) ir dabas parks "Doles sala", kas atrodas aptuveni 5 km attālumā uz dienvidiem no paredzētās darbības vietas. Tuvākais mikroliegums ir dibināts īpaši aizsargājama putnu sugai un atrodas aptuveni 2,7 km attālumā uz dienvidaustrumiem no paredzētās darbības vietas.

**5. Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts, arī informācija par teritorijas reljefu un mikroreljefu, hidroloģisko režīmu, sastopamajiem biotopiem un attiecīgās grupas sugām, kā arī apsaimniekošanu, norādot dabisko, daļēji dabisko un antropogēnas izcelsmes platību īpatsvaru**

Nekustamais īpašums "Dārzi Mežrozīte" (kadastra Nr.8096 002 0186) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 002 0186 (platība 2,7123 ha) un nekustamais īpašums "Mežinieki" (kadastra Nr. 8096 002 0185) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 002 0185 (platība 4,18 ha) atrodas Dreiliņos, Stopiņu pagastā.

Nekustamo īpašumu pašreizējā izmantošana galvenokārt ir neizmantotas bijušās lauksaimniecības zemes un nelielā daļā dzelzceļa līnijas tuvumā - mežs. Teritorijā neatrodas ēkas vai citas būves.

Saskaņā ar spēkā esošo Stopiņu novada teritorijas plānojumu no 2017.gada, nekustamajiem īpašumiem "Dārzi Mežrozīte" un "Mežinieki" noteikts funkcionālais zonējums "Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)".

Pētāmas teritorijas reljefs ir līdzens, ūdensteču un lielu ūdenstilpju tajā un tās tiešā tuvumā nav. Teritorijā atrodas divi nelieli dīķi (skat. 2. attēlu – Nr. 1 un 2), kas pastāvīgi pildīti ar ūdeni, bet dzelzceļa tuvumā atrodas dažas nelielas vasarā izžūstošas ūdenstilpes (skat. 2. attēlu – Nr. 3). Salīdzinot 1. attēlā redzamo 2016. gada ortofoto fona karti ar 2. attēla 2007. gada ortofoto, redzams, ka ūdenstilpes laika gaitā ir aizaugušas ar krūmiem un kokiem.





**1. attēls. Ūdenstilpju novietojums**

**6. Īss piegulošās teritorijas raksturojums**

Paredzētās darbības teritorija dienvidos robežojas ar dzelzceļa līniju Rīga – Ērgļi, bet ziemeļos - ar pašvaldības ceļu Rīgas robeža – Irbes. Austrumos paredzētās darbības teritorija robežojas ar meža zemes vienību bez apbūves, bet rietumos ar līdzīgu neizmantotas lauksaimniecības zemes un meža zemes vienību bez apbūves. Tuvumā nav dzīvojamās apbūves.

**7. Konstatētās īpaši aizsargājamās sugas vai sugu grupas un to izplatības īpatnības, norādot izmantotos informācijas avotus, noteikšanas metodiku un vērtēšanas kritērijus, kā arī esošie un potenciālie (ja tos iespējams identificēt) apdraudošie faktori apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums**

Saskaņā ar portālā dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS (<https://ozols.gov.lv>) atrodamo informāciju, paredzētās darbības teritorijā 1993. gadā konstatēts viens varžkrupis. Apsekojot teritoriju 2022. gada maijā, īpaši aizsargājamas abinieku un rāpuļu sugas konstatētas nav. Konstatēti divi zalkši (*Natrix natrix*), kas nav iekļauti īpaši aizsargājamo sugu sarakstos.

Nav ziņu, vai iepriekš teritorijā esošos dīķus abinieki izmantojuši vairošanās vajadzībām, taču pēc dīķu krasta apauguma redzams, ka tie jau vairākus gadus nav bijuši optimālā stāvoklī. Koki (jo sevišķi lapu koki, kas paredzētās darbības teritorijā aug dīķu krastos), krūmi un lakstaugi, noēnojot dīķu krastus un neļaujot ūdenim pietiekami sasilt, būtiski samazina dīķu piemērotību abinieku nārsta vajadzībām. Pētījumi apliecina, ka varžkrupji izteikti dod priekšroku teritorijām ar kailu augsni vai zemu veģetāciju, bet izvairās no krūmiem apaugušām teritorijām (projekta DragonLIFE 2010-2015 materiāli, Eggret 2002) un jaunaudzēm (Kauri 1946).

**8. Konstatētie Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi, biotopi ar specifiskām izplatības īpatnībām Latvijā un konstatēto biotopu kvalitāte, norādot izmantotos informācijas avotus, noteikšanas metodiku un vērtēšanas kritērijus, kā arī esošie un potenciālie (ja tos iespējams identificēt) apdraudošie faktori apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums**

Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājami biotopi un biotopi ar specifiskām izplatības īpatnībām Latvijā nav vērtēti šī atzinuma ietvaros, bet paredzētās darbības teritorijā, saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" atrodamo informāciju, īpaši aizsargājami biotopi nav reģistrēti.

**9. Citas apsekotās teritorijas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības, piemēram, dižkoki, veci koki, alejas, zinātniski nozīmīgas sugu atradnes**

Paredzētās darbības teritorijā citas dabas un ainaviskās vērtības netika konstatētas. Teritorija kopumā vērtējam kā nozīmīga apkārtnes bioloģiskās daudzveidības veicināšanā. Tajā uzturas vairākas putnu sugas, stirnas, zalkši. Kaut gan aizsargājamas sugas šeit nav konstatētas, pilsētu un dzīvojamo apbūvju tuvumā esošas zaļās teritorijas kalpo kā patvērumus daudzām biežāk sastopamām sugām.

**10. Pētāmās teritorijas aizsargājamo dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības un darbības, lai uzlabotu konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību neatkarīgi no to aizsardzības statusa**

Tā kā īpaši aizsargājamas abinieku vai rāpuļu sugas plānotās darbības teritorijā konstatētas nav, tad nav pamata paredzētajai darbībai izvirzīt īpašas prasības.

Taču, ņemot vērā teritorijas kopējo nozīmi apkārtnes bioloģiskās daudzveidības veicināšanā, būtu ieteicams kādā no teritorijas daļām saglabāt vienu dīķi. Pašreizējie dīķi esošajā stāvoklī nav jā saglabā, bet ieteicams apsvērt iespējas izveidot jaunu dīķi vai iztīrīt kādu no esošajiem, izveidojot nelielu ūdenstilpi ar lēzeniem krastiem. Tas var būt gan kā ainavisku apstādījumu sastāvdaļa, gan, piemēram, praktiskām vajadzībām izveidots ugunsdzēsības dīķis. Prasība nav obligāta.

**11. Secinājumi par plānotās darbības vai pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz piegulošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai**

Tā kā īpaši aizsargājamas abinieku vai rāpuļu sugas apsekotajā teritorijā konstatētas nav, tad nav pamata uzskatīt, ka plānotā darbība radīs negatīvas ietekmes uz īpaši aizsargājamām abinieku vai rāpuļu sugām, ieskaitot varžkrupi.

## 12. Literatūra

- Hill, D. et al eds., 2005. Handbook of Biodiversity Methods: Survey, Evaluation and Monitoring. Cambridge: Cambridge University Press.
- <https://ozols.gov.lv/>
- <https://www.latvijasdaba.lv/>
- Dutilleux, Guillaume & Curé, Charlotte. (2018). A software detector for monitoring endangered common spadefoot toad (*Pelobates fuscus*) populations
- Eggert, C. 2002. Use of fluorescent pigments and implantable transmitters to track a fossorial toad (*Pelobates fuscus*). Herpetological Journal 12: 69–74.
- Kauri, H. (1946). Die Verbreitung der Amphibien und Reptilien in Estland. Kungl. Fysiografiska Sällskapet I Lund Forhandlingar 16, 167-186
- Projekta DragonLIFE 2010-2015 - Securing *Leucorrhinia pectoralis* and *Pelobates fuscus* in the northern distribution area in Estonia and Denmark (LIFE08NAT/EE/000257) materiāli, Rannap un citi.
- Stopiņu novada teritorijas plānojumu no 2017.gada. Pieejams: <https://stopini.lv/lv/attistiba/attistibas-planosanas-dokumenti-un-normativie-akti/stopinu-novada-teritorijas-planojums-no-2017-gada>

Atzinums sagatavots uz 6 lpp. ar 1 pielikumu (Fotofiksācija) uz 2 lpp.

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.*

2022. gada 23. maijā

Margita Deičmane  
Abinieku un rāpuļu eksperte  
Eksperta sertifikāta Nr. 024  
derīgs līdz 04.09.2023.





Izpētes teritorijas ruderālais augājs



Ūdenstilpe Nr 1. Krastā augošie koki.



Ūdenstilpe Nr 1. Ūdensaugi un krūmi.



Ūdenstilpe Nr 2. Krasā augošie koki un krūmi.





Ūdenstilpe Nr 2. Krasā augošie krūmi



Izžūstošā ūdenstilpe Nr 3